

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	23
Słowo wstępne redaktora serii	31
Słowo wstępne redaktor wydania	33

Część I

ISTOTA I STRUKTURA SAMORZĄDU ZAWODOWEGO

Rozdział I

Pozycja ustrojowa adwokatury w wymiarze sprawiedliwości.....	39
1. Podstawy ustrojowe pozycji adwokatury w wymiarze sprawiedliwości.....	39
2. Adwokatura jako niepaństwowa instytucja publiczna	42
3. Adwokat jako zawód zaufania publicznego.....	43
4. Samorząd adwokatury i jego ustrojowe cele.....	46
5. Niezależność adwokatury.....	47
6. Ustrojowe cechy zawodu adwokata jako zawodu zaufania publicznego.....	49
Bibliografia	50

Rozdział II

Podstawy niezależnego samorządu zawodowego jako warunku wykonywania zawodu adwokata.....	53
1. Ochrona tajemnicy adwokackiej jako podstawowe zadanie samorządu zawodowego.....	53
2. Autonomia postępowania dyscyplinarnego jako gwarancja pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu adwokata.....	57
A. Adwokatura jako zawód zaufania publicznego.....	57
B. Piecza nad należyтым wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony	58
C. Sprawowanie władztwa dyscyplinarnego jako ustawowe zadanie adwokatury.....	60

D. Sposób wyboru i status prawny rzeczników dyscyplinarnych, prezesów i sędziów sądów dyscyplinarnych.....	61
E. Prawny charakter odpowiedzialności i model postępowania dyscyplinarnego	63
F. Niezawisłość i samodzielność jurysdykcyjna sądów dyscyplinarnych	64
G. Postępowanie dyscyplinarne a postępowanie karne.....	67
H. Kontrola sądowa orzeczeń sądów dyscyplinarnych.....	69
I. Uprawnienia nadzorcze Ministra Sprawiedliwości.....	71
J. Podsumowanie.....	73
3. Szkolenie aplikantów adwokackich i doskonalenie zawodowe adwokatów jako zadanie samorządu zawodowego.....	74
A. Szkolenie aplikantów adwokackich	74
B. Doskonalenie zawodowe adwokatów	78
4. Dlaczego obowiązkowa składka samorządowa i ubezpieczenie OC adwokata mają znaczenie dla funkcjonowania zawodowego adwokata?	80
A. Składka samorządowa	80
B. Obowiązkowe ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej.....	82
C. Podsumowanie: dlaczego jest to tak ważne zagadnienie?	83
Bibliografia	84

Rozdział III

Ustrój samorządu adwokackiego.....	87
1. Uwagi ogólne.....	87
2. Zadania samorządu adwokackiego.....	88
A. Tworzenie warunków do wykonywania ustawowych zadań adwokatury.....	89
B. Reprezentowanie adwokatury i ochrona jej praw.....	89
C. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o wykonywaniu zawodu adwokata	90
D. Doskonalenie zawodowe adwokatów i kształcenie aplikantów adwokackich.....	91
E. Ustalanie i krzewienie zasad etyki zawodowej oraz dbanie o ich przestrzeganie	93
F. Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego w zapewnianiu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.....	94
G. Sprawowanie zarządu majątkiem samorządu adwokackiego i rozporządzanie nim.....	95
3. Organy samorządu adwokackiego	95
A. Krajowy Zjazd Adwokatury.....	95
a. Zadania KZA.....	97
b. Tryb obrad KZA.....	98
c. Zwołanie KZA.....	98

d.	Przebieg Zjazdu. Dyskusja.....	102
e.	Podjęmowanie uchwał	103
f.	Wybory.....	104
g.	Zamknięcie i protokół KZA.....	107
B.	Naczelna Rada Adwokacka.....	107
C.	Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury	112
a.	Uwagi ogólne.....	112
b.	Zadania Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury.....	112
c.	Wybór Rzecznika, instytucja zastępcy Rzecznika i wygaśnięcie mandatu Rzecznika	113
d.	Sprawozdawczość Rzecznika	115
e.	Sposób realizacji zadań i działalność Rzecznika	115
f.	Inne zasady i aktywność Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury	116
D.	Wyższy Sąd Dyscyplinarny	116
a.	Uwagi ogólne.....	116
b.	Zadania Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.....	117
c.	Wybór i skład Wyższego Sądu Dyscyplinarnego	118
d.	Pozycja prawna Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.....	118
E.	Wyższa Komisja Rewizyjna	119
a.	Wybór i skład Wyższej Komisji Rewizyjnej	119
b.	Charakter i formy kontroli realizowanej przez Komisję	120
c.	Tryb postępowania	120
F.	Komisje i zespoły.....	121
a.	Rodzaje komisji i zespołów działających w Naczelnej Radzie Adwokackiej	121
b.	Centralny Zespół Wizytatorów	122
c.	Ośrodek Badawczy Adwokatury	123
d.	Instytuty na prawach komisji.....	125
4.	Organy izby adwokackiej	131
A.	Zgromadzenie izby.....	131
B.	Okręgowa rada adwokacka	142
a.	Skład rady.....	142
b.	Prezydium rady	143
c.	Regulamin organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich	143
d.	Posiedzenia	144
e.	Plan prac rady i podział czynności.....	145
f.	Zakres czynności stale urzędujących członków rady. Dziekan ..	146
g.	Szczególne uprawnienie dziekana do udzielenia ostrzeżenia dziekańskiego	148
h.	Wicedziekan	148

i.	Sekretarz. Zastępca sekretarza	149
j.	Skarbnik	151
k.	Kompetencje okręgowej rady adwokackiej	152
l.	Tryb podejmowania uchwał okręgowej rady adwokackiej	154
m.	Postanowienia i stanowiska okręgowej rady adwokackiej	156
C.	Rzecznik dyscyplinarny	157
a.	Uwagi ogólne	157
b.	Kompetencje rzecznika dyscyplinarnego	158
c.	Sprawozdawczość	159
d.	Wybór rzecznika, instytucja zastępcy rzecznika i wygaśnięcie mandatu rzecznika	160
e.	Kwestia relacji pionu rzecznika dyscyplinarnego do referatu skargowego	162
D.	Sąd dyscyplinarny	164
a.	Uwagi ogólne	164
b.	Skład i wybór sądu dyscyplinarnego	167
E.	Komisja rewizyjna	169
F.	Komisje, sekcje praktyków prawa, koła	170
a.	Komisje	170
b.	Działalność działów i referatów	175
c.	Sekcje praktyków prawa	176
d.	Koła	190
	Bibliografia	190

Rozdział IV

Dylematy deontologiczne w adwokaturze	193
1. Ustawowy zakaz zatrudniania adwokata na umowie o pracę	193
A. Aktualny stan prawny	193
B. Przyczyny aktualnego stanu prawnego	194
C. Niezależność adwokata a regulacje Kodeksu pracy	195
D. Tajemnica adwokacka a umowa o pracę adwokata	197
E. Konsekwencje praktyczne zakazu zatrudniania adwokata na podstawie umowy o pracę	199
F. Sytuacja adwokatów współpracujących na stałe z jedną kancelarią	200
G. Sytuacja adwokatki w okresie ciąży i wczesnego macierzyństwa	201
H. Porównanie sytuacji adwokatów i radców prawnych w kontekście zatrudnienia	203
I. Adwokacka umowa o współpracę	205
J. Porównanie regulacji zatrudnienia adwokatów w Polsce z regulacjami niemieckimi	207
K. Porównanie regulacji zatrudnienia adwokatów w Polsce z regulacjami włoskimi	209

L. Podsumowanie.....	210
2. Zagadnienie reklamy i działalności marketingowej w praktyce zawodowej.....	211
A. Zakaz reklamy – rys historyczny	211
B. Prawo Unii Europejskiej.....	214
C. Postępowanie przeciwnaruszeniowe	217
D. Kontekst międzynarodowy	218
E. Nowy stan prawny.....	219
F. Informacja handlowa a reklama.....	220
G. Ograniczenia	222
H. Dodatkowe obowiązki	228
I. Podsumowanie. Jak adwokat może się reklamować?.....	230
3. Adwokat a radca prawny – razem czy osobno?.....	231
A. Zagadnienia wstępne	231
B. Aspekt historyczny.....	232
a. Konstytucyjność połączenia zawodów adwokata i radcy prawnego.....	237
b. Perspektywa połączenia samorządu adwokackiego i radcowskiego.....	241
4. Przemiany w polskiej adwokaturze i wyzwania przyszłości.....	243
Bibliografia	247

Część II

WYKONYWANIE ZAWODU ADWOKATA/ADWOKATKI

Rozdział V

Ścieżki dostępu do zawodu	251
1. Aplikacja adwokacka.....	251
A. Egzamin wstępny na aplikację adwokacką.....	252
B. Status aplikanta adwokackiego.....	255
C. Patronat.....	256
D. Przebieg aplikacji przez trzy lata.....	257
E. Zatrudnienie aplikanta adwokackiego.....	259
F. Warunki ukończenia aplikacji adwokackiej	260
G. Przygotowanie do egzaminu adwokackiego	261
2. Państwowy egzamin adwokacki	261
A. Wymogi przystąpienia do egzaminu adwokackiego.....	262
B. Przebieg egzaminu adwokackiego	263
C. Odwołanie od negatywnego wyniku egzaminacyjnego.....	270
3. Wpis na listę adwokatów	271
A. Podstawy i procedura wpisu	271
B. Ślubowanie adwokackie.....	273

C. Ponowny wpis na listę adwokatów po wcześniejszym skreśleniu z listy.....	274
D. Rozpoczęcie wykonywania zawodu a adwokat niewykonyjący zawodu	275
Rozdział VI	
Formy wykonywania zawodu.....	277
1. Uwagi ogólne.....	277
2. Zespoły adwokackie.....	279
3. Działalność w ramach kancelarii adwokackiej.....	280
4. Kancelaria butikowa	281
5. Spółki.....	282
Bibliografia.....	283
Rozdział VII	
Prowadzenie kancelarii adwokackiej	285
1. Siedziba kancelarii oraz jej oznaczenie jako miejsca wykonywania praktyki zawodowej	285
2. Biuro i sekretariat kancelarii	289
3. Kryterium wyboru księgowości i informatyka.....	291
4. Opodatkowanie, kasy fiskalne.....	292
A. Kasy fiskalne.....	292
B. Opodatkowanie	294
5. System ustalania wynagrodzenia z klientami.....	295
A. Stawka godzinowa	295
B. Ryczałt (budżet).....	296
C. System ryczałtowo-godzinowy.....	296
D. Stała opłata za sprawę	296
E. <i>Success fee</i>	297
F. Prowadzenie sprawy za darmo (<i>pro bono</i>).....	297
G. Świadczenie pomocy prawnej z urzędu	297
6. RODO, AML i bezpieczeństwo w sieci.....	298
7. Tajemnica zawodowa	301
8. Pracownicy kancelarii.....	302
9. Relacje ze współnikami i pomoc koleżeńska.....	302
Rozdział VIII	
Etyka i deontologia zawodu w praktyce zawodowej adwokata.....	305
1. Uwagi ogólne.....	305
2. Prawo o adwokaturze.....	308
A. Podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej	309
a. Postępowanie sprzeczne z prawem	311

b.	Postępowanie sprzeczne z zasadami etyki bądź godnością zawodu.....	311
c.	Naruszenie obowiązków zawodowych.....	312
B.	Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej.....	312
a.	Rozwiązania materialnoprawne zawarte w Prawie o adwokaturze.....	313
b.	Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej wynikające z rozdziałów I–III k.k.	316
3.	Kodeks etyki adwokackiej.....	319
A.	Moc obowiązująca Kodeksu etyki adwokackiej.....	319
B.	Zasady zachowań wynikające z Kodeksu etyki adwokackiej.....	320
a.	Zasada integralności etycznej adwokatów w życiu zawodowym i prywatnym.....	321
b.	Zasada autonomii działania adwokata.....	322
c.	Zasada ochrony interesów klienta.....	323
d.	Zasada przynależności korporacyjnej.....	325
4.	Zwyczaje, orzeczenia sądów dyscyplinarnych i Sądu Najwyższego.....	326
	Bibliografia.....	327

Rozdział IX

Adwokackie postępowanie dyscyplinarne.....	329
1.	Jurysdykcja sądów dyscyplinarnych i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego... 329
A.	Podstawy prawne odpowiedzialności dyscyplinarnej, hierarchia źródeł prawa, rola wykładnicza sądu dyscyplinarnego..... 330
2.	Niezależność horyzontalna (zewnętrzna) adwokackiego postępowania dyscyplinarnego..... 331
3.	Ograniczona kontrola sądowa w postępowaniu dyscyplinarnym, brak nadzoru judykacyjnego Sądu Najwyższego..... 333
A.	Zagadnienia prawne wymagające zasadniczej wykładni ustawy..... 334
B.	Kasacja w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym..... 335
a.	Niedopuszczalność kasacji nadzwyczajnej z art. 521 k.p.k..... 337
C.	Wznowienie w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym..... 338
D.	Dyskusyjna dopuszczalność skargi kasatoryjnej w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym..... 339
E.	Dopuszczalność występowania z wnioskiem o rozstrzygnięcie prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej..... 342
4.	Niezależność wertykalna (wewnętrzna) sądów dyscyplinarnych od organów izby i organów adwokatury..... 343
5.	Władcze atrybuty adwokackiego postępowania dyscyplinarnego..... 344
6.	Model adwokackiego postępowania dyscyplinarnego..... 346
A.	Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych..... 347
B.	Dochodzenie dyscyplinarne..... 349

a.	Upomnienie dziekańskie	353
b.	Postanowienie o przedstawieniu zarzutów	355
c.	Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	356
C.	Postępowania dyscyplinarne przed izbowym sądem dyscyplinarnym jako sądem pierwszej instancji	357
a.	Prawa i obowiązki obwinionego adwokata, aplikanta adwokackiego lub prawnika zagranicznego w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	358
b.	Prawa i obowiązki pokrzywdzonego w adwokackim postępowaniu dyscyplinarnym	363
c.	Wniosek o wyłączenie sędziego dyscyplinarnego	367
d.	Skierowanie sprawy dyscyplinarnej na posiedzenie	368
e.	Rozprawa przed sądem dyscyplinarnym	368
f.	Zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego ponoszone przez skazanego obwinionego	370
g.	Postępowanie międzyinstancyjne	371
h.	Stwierdzenie prawomocności orzeczenia	372
D.	Postępowania odwoławcze przed izbowym sądem dyscyplinarnym jako sądem drugiej instancji	372
E.	Postępowanie odwoławcze przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym	374
7.	Podsumowanie	376
	Bibliografia	376

Rozdział X

Reprezentacja klientów wyznaczonych z urzędu	377
1. Uwagi ogólne	377
2. Charakter świadczenia pomocy prawnej z urzędu	382
3. Kategorie spraw wyznaczanych z urzędu	385
4. Aktualne problemy związane ze świadczeniem pomocy prawnej z urzędu	386
A. Problem z wynagrodzeniami adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu	387
B. Nadużywanie pomocy prawnej przez klientów, w tym etyczne aspekty wykonywania zawodu adwokata, o których należy pamiętać w związku z udzielaniem tej pomocy	397
Bibliografia	403

Rozdział XI

Sprawy karne z urzędu	405
1. Uwagi ogólne	405
2. Tryb wyznaczania i zwalniania obrońcy i pełnomocnika z urzędu na różnych etapach postępowania karnego	408

3. Rutynowe czynności obrońcy lub pełnomocnika z urzędu na etapie postępowania przygotowawczego	414
4. Niezbędne czynności świadczenia pomocy prawnej w sprawach karnych z urzędu na etapie sądowym i wykroczeniowym	418
5. Wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną w sprawie karnej z urzędu	422
Bibliografia	424

Rozdział XII

Sprawy cywilne prowadzone z urzędu	425
1. Podstawowe reguły; miejsce regulacji zamieszczonej w Kodeksie postępowania cywilnego w systemie pomocy prawnej	425
2. Wyznaczanie pełnomocników z urzędu w sprawach cywilnych	427
3. Wyznaczenie pełnomocnika z urzędu a pełnomocnictwo procesowe	429
4. Zaskarżanie odmowy wyznaczenia pełnomocnika z urzędu w sprawie cywilnej, cofnięcie ustanowienia pełnomocnika	431
5. Tryb i podstawy zmiany osoby pełnomocnika ustanowionego z urzędu ..	433
6. Wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu ustanowionego w sprawie cywilnej	435
Bibliografia	437

Rozdział XIII

Sprawy przed sądem administracyjnym z urzędu	439
1. Uwagi ogólne	439
2. Formy pomocy prawnej	440
3. Zagadnienia procesowe związane z ustanawianiem pełnomocnika z urzędu w ramach prawa pomocy	441
4. Zasady ustanawiania pełnomocnika w ramach prawa pomocy	443
5. Wymagania formalne wniosku o przyznanie prawa pomocy	444
6. Etapy ustanowienia pełnomocnika z urzędu	445
A. Etap pierwszy – postanowienie wojewódzkiego sądu administracyjnego w przedmiocie przyznania prawa pomocy	447
B. Etap drugi – wskazanie pełnomocnika przez okręgową radę adwokacką	448
7. Aktualne problemy praktyczne związane z ustanowieniem pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądownoadministracyjnym	449
A. Wskazanie konkretnego adwokata	449
B. Brak zgody strony na wyznaczonego pełnomocnika i zmiana pełnomocnika	449
C. Cofnięcie przyznanego prawa pomocy i wypowiedzenie pełnomocnictwa	450

8. Niezbędne czynności świadczenia pomocy prawnej w sprawach administracyjnych z urzędu	451
9. Wygaśnięcie stosunku pełnomocnictwa.....	456
10. Wynagrodzenie pełnomocnika ustanowionego w ramach prawa pomocy.....	456
Bibliografia	458

Rozdział XIV

Adwokat jako reprezentant dziecka oraz kurator dla osoby nieznanej

z miejsca pobytu.....	459
1. Uwagi ogólne.....	459
2. Reprezentant dziecka	460
A. Geneza.....	460
B. Przesłanki ustanowienia reprezentanta dziecka.....	461
C. Ustanowienie reprezentanta dziecka.....	463
D. Reprezentant dziecka – zadania i wyzwania.....	464
E. Konsekwencje braku ustanowienia reprezentanta dziecka.....	467
3. Kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu	467
A. Przesłanki ustanowienia kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu	467
B. Ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu.....	469
C. Kurator dla osoby nieznanej z miejsca pobytu – zadania i wyzwania.	471
4. Podsumowanie.....	475
Bibliografia	476

Rozdział XV

Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej	477
1. Uwagi ogólne.....	477
2. Praktyczne aspekty świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej	477
3. Podsumowanie.....	480

Rozdział XVI

Zakończenie praktyki zawodowej adwokata.....	483
1. Uwagi ogólne.....	483
2. Instytucja zastępcy adwokata	483
A. Adwokat niewykonyjący zawodu.....	484
B. Choroba.....	484
C. Instytucja przewidziana w art. 4c pr. adw.	485
D. Instytucje prawa karnego.....	485
3. Skreślenie z listy adwokatów.....	486

Część III
ADWOKAT I ADWOKATKA ŚWIADCZĄCY POMOC PRAWNĄ
W OKREŚLONEJ DZIEDZINIE PRAWA

Rozdział XVII

Prowadzenie sprawy karnej	495
1. Uwagi ogólne.....	495
2. Zaufanie jako podstawa świadczonej pomocy prawnej w procesie karnym.....	495
3. Analiza akt sprawy i przygotowanie do jej prowadzenia.....	503
4. Budowanie strategii w prowadzonej sprawie karnej. <i>Case theory</i> oraz <i>case story</i>	508
5. Udział obrońcy i pełnomocnika na wszystkich etapach postępowania karnego.....	512
6. Konstrukcja pism procesowych w sprawach karnych.....	526
7. Przemówienia.....	528
Bibliografia.....	532

Rozdział XVIII

Praktyka adwokata w sprawach karnych gospodarczych oraz postępowan zgodnościowych	533
1. Uwagi ogólne.....	533
2. Doradztwo prewencyjne – specyfika doradztwa w zakresie <i>compliance</i> ...	534
A. Pojęcie <i>compliance</i>	534
B. Doradztwo w zakresie tworzenia polityk i wewnętrznych procedur ...	536
C. Prowadzenie dochodzeń wewnętrznych (<i>internal investigations</i>).....	538
a. Cele wewnętrznych dochodzeń.....	538
b. Ramy prawne wewnętrznych dochodzeń.....	540
c. Plan wewnętrznego dochodzenia i wykorzystywane środki dowodowe.....	541
d. Raport z wewnętrznego dochodzenia i działania następcze.....	547
3. Praktyka prowadzenia spraw karnych gospodarczych.....	549
A. Doradztwo na wczesnych etapach postępowania karnego.....	549
B. Doradztwo w ramach komunikacji z organami ścigania, niezapowiedzianych kontroli i przeszukań (<i>dawn raids</i>).....	551
C. Reprezentacja świadków w postępowaniu karnym.....	554
D. Prowadzenie sprawy karnej gospodarczej z perspektywy obrońcy i pełnomocnika pokrzywdzonego.....	558
a. Prowadzenie sprawy karnej gospodarczej z perspektywy pełnomocnika pokrzywdzonego.....	558
b. Prowadzenie sprawy karnej gospodarczej z perspektywy obrońcy.....	561

4. Podsumowanie.....	562
Bibliografia.....	562

Rozdział XIX

Prowadzenie sprawy cywilnej, sprawy z zakresu prawa rodzinnego, sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.....	565
1. Uwagi ogólne.....	565
2. Charakterystyka sprawy cywilnej.....	566
3. Kontakt z klientem, czynności wstępne, gromadzenie materiału dowodowego niezbędnego do prowadzenia sprawy.....	570
4. Zapoznanie się z dokumentacją sprawy, analiza przepisów prawa, orzecznictwa i literatury.....	576
5. Występowanie adwokata przed sądem a reguły procesu cywilnego.....	579
6. Rozprawa i wyrokowanie poza rozprawą – pisemność przed ustnością.....	584
7. Praktyczne aspekty prowadzenia sporu przed sądem.....	586
8. Konstrukcja i wymogi formalne pism procesowych.....	587
9. Konstrukcja i wymogi formalne środków odwoławczych.....	589
10. Nadzwyczajne środki prawne zmierzające do usunięcia wad prawomocnego orzeczenia.....	594
11. Wybrane zagadnienia różnicujące prowadzenie spraw cywilnych w trybie procesowym i nieprocesowym.....	598
12. Niektóre zagadnienia praktyczne: opłaty, korespondencja, korzystanie z Portalu Sądów Apelacyjnych.....	600
Bibliografia.....	602

Rozdział XX

Prowadzenie sprawy z zakresu prawa administracyjnego.....	603
1. Udział adwokata/adwokatkę w sprawie administracyjnej przed organem administracji.....	603
A. Uwagi ogólne.....	603
B. Rodzaje postępowań.....	606
C. Fazy postępowania administracyjnego.....	608
a. Czynności adwokatkę/adwokata we wstępnej fazie postępowania administracyjnego.....	609
b. Czynności adwokatkę/adwokata w postępowaniu wyjaśniającym.....	614
c. Czynności adwokatkę/adwokata w postępowaniu odwoławczym.....	621
D. Digitalizacja postępowania administracyjnego.....	622
E. Analiza akt sprawy administracyjnej.....	624
F. Metryka – źródło wiedzy o czynnościach organu.....	624
G. Terminy załatwiania spraw.....	625

H. Decyzja administracyjna (postanowienie), akt lub czynność jako przedmiot zaskarżenia.....	627
I. Środki zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym	628
– Konkurencyjność środków zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym	629
– Odwołanie (zażalenie) i wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy...	631
J. Postępowanie przed organem drugiej instancji.....	634
K. Kontrola decyzji pod kątem zaistnienia przesłanek wznowieniowych lub nieważnościowych	635
– Przesłanki wznowienia postępowania	636
– Przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji	636
2. Prowadzenie sprawy sądownoadministracyjnej	637
A. Specyfika postępowania sądownoadministracyjnego.....	637
a. Pełnomocnik w postępowaniu sądownoadministracyjnym	638
b. Zasady postępowania sądownoadministracyjnego.....	639
B. Analiza akt sprawy sądownoadministracyjnej	644
C. Postępowanie dowodowe przed sądem administracyjnym	645
D. Konstrukcja pism w postępowaniu sądownoadministracyjnym	647
a. Zdolność postulacyjna	648
b. Pisma w postępowaniu sądownoadministracyjnym	650
c. Załączenie dokumentu pełnomocnictwa.....	651
d. Odpisy i załączniki	653
e. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych.....	653
E. Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.....	654
a. Przedmiot skargi.....	654
b. Wymagania formalne skargi do sądu administracyjnego.....	656
c. Konstrukcja zarzutów skargi	660
d. Wnioski skargi	663
e. Wnioski dodatkowe.....	665
f. Elementy procesowe związane z wnoszeniem skargi.....	668
F. Sprzeciw do wojewódzkiego sądu administracyjnego.....	669
G. Skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego.....	670
a. Wymagania formalne skargi kasacyjnej	671
b. Podstawy kasacyjne.....	674
c. Wnioski skargi kasacyjnej.....	677
H. Udział adwokata/adwokatkę w rozprawie sądownoadministracyjnej	678
I. Mowa w postępowaniu sądownoadministracyjnym.....	679
Bibliografia	680

Rozdział XXI

Prowadzenie sprawy z zakresu prawa gospodarczego	683
1. Obsługa prawna przedsiębiorców – zagadnienia ogólne.....	683

A. Wolność gospodarcza, podstawowe zasady prawa przedsiębiorców i rola adwokata	683
B. Zakładanie działalności gospodarczej	687
C. Podstawowe obowiązki przedsiębiorców	688
D. Kontrola przedsiębiorców	689
E. Zasady pewności prawa i ochrony zaufania	690
2. Adwokat jako prawnik korporacyjny	692
A. Przedsiębiorcy	692
B. Spółka cywilna i spółki prawa handlowego	694
C. Fundusze inwestycyjne, fundusze <i>private equity</i> i <i>venture capital</i>	694
D. Mali i średni przedsiębiorcy (MŚP)	696
E. Fundacje rodzinne i sukcesja biznesu	697
F. Przedsiębiorcy <i>not for profit (non profit)</i>	698
G. Powiązania spółek, spółki dominujące i zależne, holding, koncern, <i>joint-venture</i> i inne formy współpracy spółek	699
H. Łączenie, podział i przekształcanie spółek	701
I. Spory korporacyjne	702
3. Adwokat jako prawnik transakcyjny	703
A. Fuzje i przejęcia	703
B. Wrogie przejęcie	704
C. Transakcje typu <i>distressed asset sale</i>	705
D. Oświadczenia i zapewnienia (<i>representations and warranties</i>)	706
E. Klauzule typu <i>earn-out</i> i <i>clawback</i>	707
F. Kontrola koncentracji przedsiębiorców	708
4. Wybrane obszary specjalizacji praktyki adwokackiej związane z obrotem gospodarczym	709
A. Sprawy dotyczące stosowania niedozwolonych postanowień umownych	709
B. Ochrona przed praktykami naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów	710
C. Usługi cyfrowe	711
D. FinTech i nowoczesne technologie w usługach finansowych	712
E. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy (AML) i finansowaniu terroryzmu	713
F. Taksonomia, standardy raportowania zrównoważonego rozwoju i ESG	714
G. <i>Compliance</i>	716
Bibliografia	717

Rozdział XXII

Pełnomocnik przed ETPC i TSUE	723
1. Uwagi wstępne	723

2. Pełnomocnik przed ETPC.....	724
A. Wprowadzenie	724
B. Postępowanie krajowe	725
a. Wyczerpanie drogi krajowej w aspekcie formalnym	725
b. Wyczerpanie drogi krajowej w aspekcie materialnym.....	727
C. Postępowanie przed ETPC.....	729
a. Sporządzenie i wniesienie skargi do ETPC.....	729
b. Reprezentacja w postępowaniu przed ETPC	733
D. Działania po zakończeniu postępowania przed ETPC.....	740
a. Odbiór słusznego zadośćuczynienia	740
b. Działania w postępowaniu przed sądami krajowymi	740
c. Nadzór nad wykonywaniem wyroku ETPC przez Radę Europy	741
3. Pełnomocnik przed TSUE.....	742
A. Wprowadzenie	742
B. Sprawa z elementem unijnym.....	744
C. Wybór ścieżki postępowania przed TSUE	745
D. Postępowanie prejudycjalne przed TSUE	745
a. Rola pełnomocnika procesowego	747
b. Zasady reprezentacji w postępowaniu prejudycjalnym	748
c. Język postępowania	749
E. Podstawy prawne procedury prejudycjalnej	750
a. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.....	750
b. Statut Trybunału Sprawiedliwości	750
c. Regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości.	751
d. Inne akty i dokumenty pomocne dla uczestników	
postępowania.....	751

Rozdział XXIII

Adwokat w arbitrażu.....	755
1. Sądownictwo arbitrażowe (polubowne) – uwagi wprowadzające.....	755
2. Adwokat jako pełnomocnik w sprawie arbitrażowej	756
A. Specyfika postępowania arbitrażowego	756
B. Pełnomocnictwo i doręczenia.....	757
C. Postępowanie dowodowe przed sądem arbitrażowym.....	758
D. Wymogi formalne pism składanych przez adwokata w arbitrażu.....	761
E. Udział adwokata w rozprawie arbitrażowej	762
F. Zabezpieczenie roszczeń dochodzonych w arbitrażu	763
3. Adwokat jako arbiter.....	764
A. Ogólne wymogi dotyczące arbitrów	764
B. Niezależność i bezstronność arbitrów.....	764
C. Tryb powoływania arbitrów	765
D. Wyrok arbitrażowy	766

4. Inne role adwokatów związane z sądownictwem arbitrażowym	767
A. Adwokaci jako biegli i uczestnicy pełniący inne funkcje w arbitrażu .	767
B. Adwokaci jako członkowie organów stałych sądów polubownych.....	768
C. Sądy polubowne w ramach działalności adwokatury.....	769
D. Odpowiednie stosowanie przepisów o arbitrażu – wzmianka.....	771
Bibliografia	772
Rozdział XXIV	
Adwokat mediator	773
1. Uwagi ogólne.....	773
2. Adwokat jako mediator.....	774
3. Czym jest mediacja.....	776
4. Zasady mediacji	776
5. Sprawy nadające się do mediacji	780
6. Jak być dobrym mediatorem?	781
7. Rys historyczny	784
8. Wymogi szkoleniowe uzyskania tytułu mediatora	786
A. Rodzaje mediacji.....	787
B. Rola adwokatów w mediacji.....	788
C. Cechy adwokata mediatora	789
D. Adwokat w mediacji jako pełnomocnik strony i negocjator.....	790
E. Etyka pracy mediatora	792
F. Mediacja w praktyce	793
G. Praktyka refleksyjna, superwizja a doskonalenie zawodowe adwokatów mediatorów.....	796
9. Podsumowanie.....	798
Bibliografia	798
Rozdział XXV	
Inna działalność adwokacka	799
1. Adwokat jako doradca restrukturyzacyjny	799
A. Uwagi ogólne.....	799
B. Jak zostać doradcą restrukturyzacyjnym	800
C. Przedmiot działalności doradcy restrukturyzacyjnego	804
D. Doradca restrukturyzacyjny jako syndyk	805
E. Doradca restrukturyzacyjny jako nadzorca układu, nadzorca sądowy lub zarządca	807
F. Doradca restrukturyzacyjny jako doradca dłużnika lub wierzyciela...	813
G. Obowiązek doskonalenia zawodowego.....	814
H. Odpowiedzialność odszkodowawcza	814
I. Nadzór nad działalnością doradcy restrukturyzacyjnego	814
J. Podsumowanie.....	816

2. Adwokat jako rzecznik patentowy	817
A. Uwagi ogólne.....	817
B. Rewolucja w podejściu do świadczenia usług prawnych w biznesie.....	817
C. Zawód rzecznika patentowego	819
D. Kompetencje rzecznika patentowego	821
E. Warunki formalne uzyskania tytułu zawodowego „rzecznik patentowy” przez adwokata	825
F. Praktyczne aspekty łączenia zawodu rzecznika patentowego i adwokata.....	827
a. Zwolnienie od wymogu odbycia aplikacji rzecznikowskiej	827
b. Korzystanie z dwóch tytułów zawodowych a stawki za czynności przed sądem i Urzędem Patentowym	828
c. Korzystanie z dwóch tytułów zawodowych a strój urzędowy	829
d. Członkostwo w dwóch samorządach zawodowych.....	830
e. Kwestie wizerunkowe i budowanie marki osobistej.....	833
G. Podsumowanie.....	834
3. Rola adwokatury w budowaniu i umacnianiu społeczeństwa obywatelskiego.....	834
4. Adwokat jako polityk	840
5. Marketing prawniczy i adwokat w mediach społecznościowych.....	848
A. Polscy prawnicy na europejskim podium.....	848
B. Klienci z polecenia.....	850
a. Klienci z polecenia – zagrożenia	851
b. Klienci z polecenia a specjalizacja.....	852
C. Specjalizacja a dobrostan	853
D. Branża prawnicza jest inna	853
E. Polki i Polacy w mediach społecznościowych.....	854
F. Kiedy klienci kancelarii kupują.....	854
G. Jak znaleźć czas na marketing, będąc czynnym adwokatem.....	856
H. Przeszkody w realizacji celów biznesowych w kancelarii	857
I. Jakże konkretne działania można podjąć?	858
J. Małe kancelarie w starciu z dużymi podmiotami	859
K. Przeszkody w korzystaniu z usług adwokata a wyróżnienie się wśród konkurencji.....	861
L. Co przeszkadza kancelarii rosnąć.....	862
M. Podsumowanie.....	864
Bibliografia	864

Rozdział XXVI

Umiejętność przeprowadzenia researchu prawnego na przykładzie wyszukiwania przepisów prawa.....

867

1. Uwagi ogólne.....	867
----------------------	-----

2. Umiejętność wyszukiwania informacji jako realizacja zasady należytej staranności zawodowej	868
3. Terminologia (research prawny), wyszukiwanie informacji, kwerendy	868
4. Źródła informacji o prawie	869
A. Publiczne systemy dostępu do informacji o prawie	869
a. Dziennik Ustaw	869
b. Dzienniki urzędowe	870
c. Internetowy System Aktów Prawnych (ISAP).....	870
B. Komercyjne systemy informacji prawnej.....	872
a. Metodologia bazy.....	873
5. Narzędzia wspomagające pracę z aktami prawnymi	878
A. Wersje czasowe aktów prawnych	878
B. Zmiana daty obowiązywania	880
6. Wyszukiwanie aktów prawnych i relewantnych przepisów	880
A. Wyszukiwanie z użyciem skrótów	880
B. Wyszukiwanie wzbogacone (o synonimy).....	881
C. Wyszukiwanie z użyciem potocznych nazw aktów prawnych (również w projektach aktów prawnych)	882
D. Wyszukiwanie przez hasła z indeksu	883
E. Wyszukiwanie z użyciem operatorów logicznych i znaków specjalnych	884
7. Organizacja warsztatu pracy	886
A. Pulpity	887
B. Aktówka SIP LEX.....	887
C. Alerty.....	888
8. Podsumowanie.....	888
A. Wąski kadr.....	889
B. Złudzenie trafności	889
C. Myślenie tunelowe	890
Bibliografia	891
Autorzy.....	893